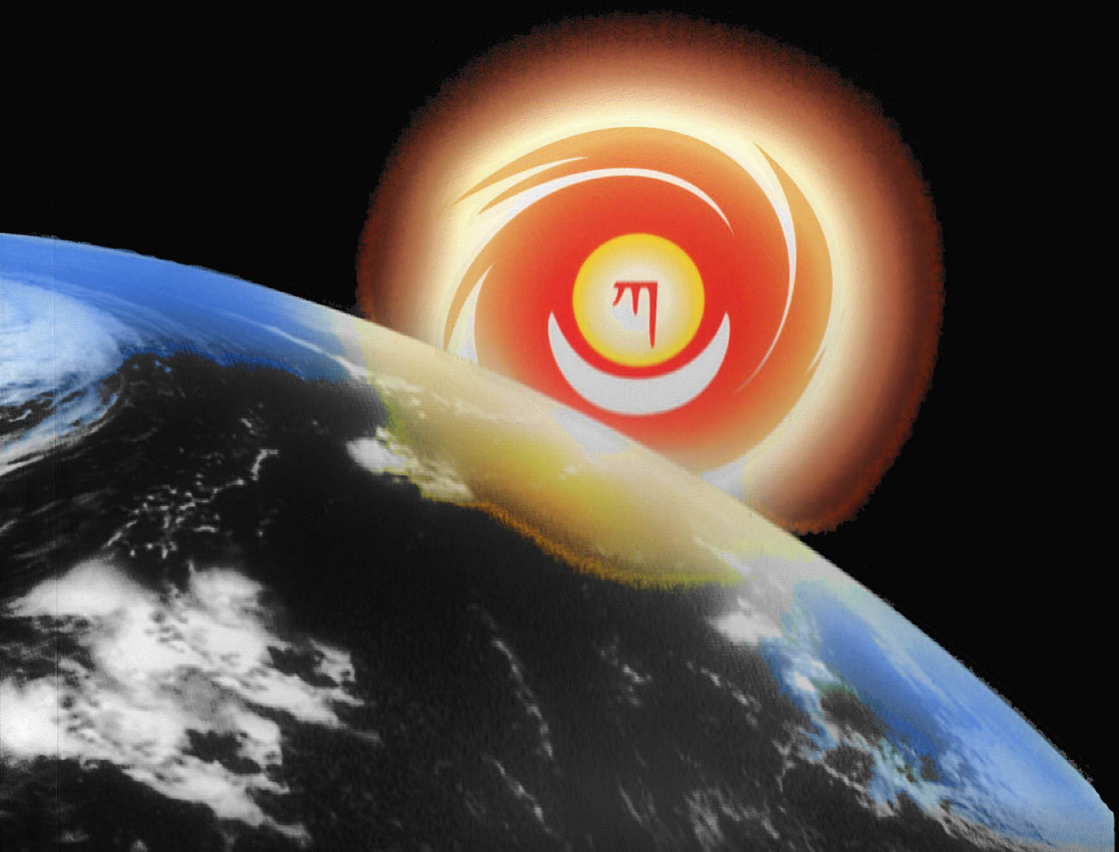

GYÉMÁNT ÚT BUDDHIZMUS
KARMA KAGYÜ VONAL

DHARMA KALAUZ

B U D D H I S T A A L A P F O G A L M A K

*Az elméleti tudás megkopik. A különböző tapasztalatok elpárolognak,
akár a köd, csupán a megvalósítás marad változatlanul, mint a tér.*

***A mai nap életünk hátralévő
részének első napja...***

Tartalomjegyzék

1. A karma kagyü vonal – gyémánt út	3
2. Tanítóink	6
3. Alapfogalmak	13
4. Buddhaformák	18
5. Szimbólumok	38

Gyémánt Út Buddhista Közösség
1074 Budapest, Huszár u. 7-9.
Telefon/fax: (06-1) 321 7025
E-mail: info@buddhizmusma.hu
www.buddhizmusma.hu
A kiadásért felel: Major Péter
Budapest, 2007

I. A karma kagyü vonal – gyémánt út

■ **Karma kagyü**

A karma kagyü egyike a legnagyobb tibeti buddhista átadási vonalaknak, mely főként a meditációra helyezi a hangsúlyt, és képes egy hiteles tanítón keresztül hozzásegíteni bennünket a tudat természetének közvetlen meg tapasztalásához. Ezeket a hatékony módszereket a történelmi Buddha tanította legközelebbi tanítványainak. Később indiai mahásziddhák Padmaszambhava, Tilopa, Nárópa, Maitripa és a híres tibeti jógik, Marpa és Milarépa őrizték és adták tovább ezeket a tanításokat. A XII. században a szerzetes Gampopa továbbadta ezeket az első Gyalva Karmapának, aki az elkövetkező inkarnációin keresztül megtartotta ezen módszerek erejét és frissességét. Ma olyan neves tibeti buddhista tanítók, mint a 17. Karmapa Tájé Dordzse, Samar rinpoce vesznek részt az átadásban. Támogatják az összes új nyugati központot, segítik azok munkáját szerte a világon.

■ **Tilopa (988-1069)**

Indiai mahasziddha. Egybegyűjtötte a Gyémánt Út teljes átadásait, majd átadta ezeket fő tanítványának, Nárópának. Őt tekintjük a kagyü vonal alapítójának.

TILOPA

■ **Nárópa (1016-1100)**

Indiai mahasziddha, aki a Nalanda Egyetemen volt professzor. Tilopa tanítványa és Marpa tanítója. Nyolc év egyetemi munkásság után lemondott erről a létmódról, és jógiként kereste igazi tanítóját. Fontos tantrikus tanítások első írásos összefoglalójának szerzője (Náropa hat jógája).

■ **Marpa (1012-1097)**

A „Nagy fordító”. Háromszor utazott Indiába, új erőt hozva a tibeti buddhizmusba. Fő tanítói Nárópa és Maitripa voltak. Ő volt a kagyü hagyomány első tibeti vonaltartója és egyben Milarépa tanítója. A kagyü vonal világi és jögi átadásait gyakran nevezik Marpa-kagyünek.

■ **Milarépa (1040-1123)**

Marpa fő tanítványa és Gampopa tanítója. A legismertebb tibeti jögi. A buddhizmus előtt családja 35 ellenségével végzett, azonban a Marpába vetett rendíthetetlen bizalmán, és a szélsőséges körülmények között végzett kitaró meditációján keresztül egy életen belül megvalósította a tanításokat.

■ **Gampopa: (1079-1153)**

Milarépa fő tanítványa, és az első Karmapa tanítója. Már Buddha megjósolta eljövetelét, és kimagasló szerepét a dharma terjesztésében Tibetben. Gampopa a szerzetesi kagyü átadás forrása.

Egyik fő filozófiai műve „A megszabadulás ékköve” a Nagy Út látásmódját és útját tartalmazza, mely kiváló bevezető a buddhizmus alapjaiba.

■ **A karmapák**

A Karmapa szó azt jelenti: „a buddhaaktivitás embere”. Az együttérzés bódhiszattvájának (Szerető Szemeknek) egyik kisugárzása. Karmapa, akinek megjelenését Sákjamuni Buddha és Guru Rinpoce is megjósolta, minden buddha aktivitását testesíti meg. Karmapa volt Tibet első tudatosan inkarnálódott lámája (tulku), a XII. század óta a tibeti buddhizmus karma kagyü iskolájának vezetője. Ő testesíti meg az egész átadást és annak szellemi erejét. Ő világkorszakokkal ezelőtt megvilágosodott, és saját döntése alapján születik meg ebbe a világba, hogy minden lény javára folytassa tevékenységét. Jelenlegi inkarnációja a 17. Karmapa, Tájé Dordzse.

NAROPA

MARPA

MILAREPA

GAMPOPA

II. Tanítóink

■ 16. Karmapa:

Rangdzsung Rigpe Dordzse, a 16. Karmapa 1924-ben született. Mint az előző Karmapák, ő is gyermekként jelentette ki önmagáról, hogy ő a Karmapa. Elődje, ahogy az gyakran történt, levélben jelezte következő újjaszületésének helyét és idejét. Már gyermekként mély belső tisztánlátással rendelkezett. Meg kellett birkóznia a hagyomány fenntartásának feladatával egy olyan időszakban, amikor a sok-sok évszázados kultúrát lerombolták. Felismerte, hogy mit jelentettek a kínai csapatmozgások Tibetben, amikor 1959-ben Bhutánon keresztül Indiába menekült. Mindig a Karmapák feladata volt, hogy megtalálják és felismerjék a kagyü iskola fontos inkarnációit. Ezt a feladatot a 16. Karmapa száműzetése alatt is ellátta, amivel nagy segítséget nyújtott a tibeti buddhizmus más iskoláinak is. 1974-ben utazott első ízben Nyugatra, szerte a világon dharmacentrumokat alapított és Buddha tanításait terjesztette. Karmapa 1981-ben, az egyik amerikai útja során hunyt el.

16. KARMAPA

■ 17. Karmapa:

A 17. Karmapa, Trinli Tájé Dordzse Tibetben született 1981-ben. Egy ismert nyingma láma, Mipam rinpocse fiaként látta meg a napvilágot. Kisgyermekként Tájé Dordzse többször kijelentette, hogy ő a Karmapa. 14. Samar rinpocse, aki a karma kagyü vonal második legmagasabb rangú lámája, miután tudomást szerzett a gyermekről, az évszázadok óta használt spirituális módszerekkel azonosította Tájé Dorzsét mint hiteles Karmapát. 1994-ben, miután Karmapa és családja elhagyta Tibetet, Samar rinpocse hivatalosan is felismerte az akkor 11 éves gyermeket, mint 17. Gyalva Karmapát. 1994 óta Karmapa Tájé Dordzse Indiában él és tanul, képzésében a buddhista filozófia és a meditáció játssza a fő szerepet. 1998 óta napjaink egyik legkiválóbb buddhista tudósa, Professzor Szempa Dordzse is tanítói közé tartozik.

1999 novemberében Karmapa elfogadta a tajvani, szingapúri és malájziai buddhista központok meghívását. Tízezrekkel találkozott útja során. 2000 januárjában számos európai országba is ellátogatott, többek között Németországba, Franciaországba és Magyarországra is. Azóta is több ízben látogatott el a világ különböző buddhista országaiba.

17. KARMAPA

■ **Shamarpa:**

A Samarpa megnevezés jelentése „a vörös korona viselője”. Megjelenése beteljesítette Sákjamuni Buddha jóslatát egy „rubinvörös koronát viselő nagy bódhiszattvárról, aki sokakat vezet majd ki a körforgásszerű létezés kényszeréből.” Inkarnációs vonala a XIII. században kezdődött, amikor a harmadik Karmapa a fő tanítványát, Kedrup Drakpa Szengét megajándékozta egy vörös koronával, mely az ő fekete koronájának pontos mása volt. A koronák színe nem két külön vonalat jelképez, hanem a Karmapa és a Samarpa közelségét fejezi ki.

A Samarpák feladata a karma kagyü vonal vezetése két Karmapa inkarnáció közti időszakban. Nemegyszer ők találták meg és ismerték fel az új Karmapát. A Határtalan Fény Buddhája (Amitábha) megtestesülésének tartják.

Inkarnációs vonala mind a mai napig töretlen. Mindig a Karmapák tanítványa vagy tanítójaként születik újra. A jelenlegi Samar rinpoce, Mipam Csökj Lodrö a 14. inkarnáció, aki a 16. Karmapa unokaöccseként született. A 16. Karmapa halála után átvállalta az Új-Delhiben található Karmapa Nemzetközi Buddhista Intézet (KIBI) felépítésének befejezését. Karmapa kívánsága szerint e nemzetközi intézet feladata, hogy teret adjon Buddha tanításainak magas szintű tanulmányozására és fordítására.

■ **Láma Ole Nydahl:**

Láma Ole Nydahl egyike azon kevés nyugatiaknak, akik a tibeti buddhista hagyomány teljes jogú lámái és meditációs tanítói. 1969 decemberében feleségével, Hannah-val a 16. Gyalva Karmapa, Rangdzsung Rigpe Dordzse – a század egyik legnagyobb jógija és a tibeti buddhizmus kagyü hagyományának vezetője – első nyugati tanítványai lettek. Karmapa nagy hatással volt életükre, aki megkérte Hannah-t és Olét, hogy hozzák el a buddhizmust Nyugatra. Az elmúlt majd 40 évben megállás nélkül utaztak, tanítottak és meditációs központokat hoztak létre a világ számos országában.

„Egyszerű a receptem: mutasd meg az embereknek annak szükségét, hogy találni kell valamit, ami kivezeti őket a betegségből, az öregségből és a halálból, engedd őket bepillantani az életörömödbe. Mondd meg az embereknek, hogy a tudat olyan, mint a tér: nyílt, tiszta és határtalan; beszélj az útról és a célról is.”

SHARMAPA

LAMA OLE NYDAHL

■ **Hanna Nydahl:**

Hannah Nydahl elismert és nagyon keresett fordítója és tolmácsolója volt a tibeti buddhista filozófiának immár 28 éve. A KIBI-ben tanító lámáknak való tolmácsolás, a buddhista szövegek fordítási munkálatai, a magas szintű rin-pocsek látogatásainak és utazásainak szervezése, és a világszerte található centrumok látogatása Láma Ole Nydahllal – ezek töltik ki idejét. Hannah-t tanítványai nyugalmáról, figyelmes és gondoskodó stílusáról ismerik.

Hannah 61 évesen, 2007. április 1-én halt meg Koppenhágában.

■ **Lopön Csecsu rinpocse:**

Csecsu rinpocse 1918-ban született Bhutánban. Még kisfiú volt, amikor Bhután legnagyobb kolostorában, Punaka Dzongban szerzetesnek állt. Tizenhárom évesen elhagyta Bhutánt és Drukpa rinpocse, Serab Dordzse lámával, aki a nagybátyja és egyben tanítója is volt, Nepálba folytatta tanulmányait és meditációs gyakorlatait. Itt a széles körű képzés mellett a legszigorúbb körülmények között medített olyan barlangokban és helyeken, ahol korábban Milarépa gyakorolt, vagy amelyeket Guru Rinpocse megáldott. Több éven át hol Bhutánban, hol Nepálban tanult és gyakorolt, rengeteg időt töltve elvonulásban. Zarándok utakon bejárta Tibet számos fontos kolostorát. 1944-ben Bhumtangban találkozott a 16. Karmapával, akit az egyik legfontosabb tanítójának tartott. Tőle kapta meg a kagyü vonal tanításait és átadásait.

Nagybátyja halála után Rinpocse átvette annak vezető szerepét a nepáli buddhista közösségek összetartásában. Segítette és irányította az ősi sztúpák és kolostorok felújítását, és sokat tett az ország legelmaradottabb területeinek fejlesztéséért.

1987-ben közeli barátai és tanítványai, Láma Ole és felesége, Hannah Nydahl kérésére ellátogatott Európába. Az elkövetkező években sokat utazott Nyugat- és Kelet-Európában, Észak- és Dél-Amerikában, valamint Ausztráliában, hogy beavatásokat adjon a Láma Ole Nydahl által alapított Gyémánt Út buddhista központokban.

Lopön Csecsu rinpocse vezetésével számos sztúpa épült Európa-szerte, a legnagyobb, egy harminchárom méter magas építmény, a spanyolországi Benalmadénában áll.

Rinpocse 85 évesen, 2003. június 17-én halt meg Hongkongban.

HANNA NYDAHL

LOPÖN CSECHU RINPOCHE

■ **Serab Gyalcen rinpocse:**

Serab Gyalcen rinpocse, a nagy tiszteletnek örvendő kagyü láma a „maniva” cím birtokosa, mely azokat a Szerető Szemek (tib. *Csenrézig*) gyakorlatát végző mestereket illeti meg, akik elmondtak már legalább egymilliárd *OM MANI PEME HUNG* mantrát.

A rinpocsét a 16. Karmapa, Rangdzsung Rigpe Dordzse avatta szerzetessé Rumtekben. Kivételesen tehetséges tanítvány lévén tökéletes tudásra tett szert a hagyományos buddhista tanulmányok minden területén, a szútrák és tantrák tanításaitól kezdve a szertartásokon, zeneművészen, tudományokon és képzőművészen keresztül egészen a költészetig. Tevékenysége sokrétű: a Rinpocse többek között egy Kathmandutól nyugatra fekvő elvonulási központ mestere, és egy száz szerzetesnőnek otthont adó kolostort felügyel, és megvalósulóban van az a terve is, hogy a fővárostól keletre a szerzeteseknek is felépítsen egy kolostort.

Rinpocse évente több alkalommal világi gyakorlók ezreit vezeti be a nyugne (böjttel összekötött meditáció) és Szerető Szemek gyakorlatába a Kathmanduban lévő egyik nagy sztúpa, a Szvajambu szomszédságában lévő kolostorában.

Serab rinpocse volt az a személy a magas rangú szerzetesek közül, aki elsőként támogatta Ázsiában a 17. Karmapát. Így nem véletlen, hogy Táje Dordzse 1994-es hivatalos bemutatásán ő adta át a Karmapának a Fekete Koronát.

SERAB GYALCEN RINPOCSE

III. Alapfogalmak

■ **Alapgyakorlatok (tib. Ngöndro):** Gyakorlatsorozat, mely négy általános és négy különleges gyakorlatot foglal magába. Először motiválnunk kell magunkat úgy, hogy megpróbálunk négy alapvető ténytet megérteni: jelenlegi létünk ritka és értékes mivoltát – hiszen a megszabadulás és megvilágosodás elérésére használhatjuk. A mulandóságot – ezt a lehetőséget most kell használnunk. A karmát, az ok-okozatot – mi magunk formáljuk életünket. Végül pedig azt, hogy a megvilágosodás az egyedüli maradandó öröm. Ezek voltak az általános gyakorlatok, míg a különleges gyakorlatok négy, számtalan ismétlést tartalmazó gyakorlatsorból állnak, melyek rengeteg jó benyomást ültetnek el tudatalattinkban. Ezek mélyen dolgoznak tudatunkban, egyre növekvő örömet adva, egyben eltávolítva a jövőbeli szenvedés okait. A ngöndro adja meg az alapot arra, hogy tudatunk természetét energia és tudatosság útján egyaránt felismerhessük. A négy különleges gyakorlat a leborulások, a Gyémánt Tudat-meditáció, a mandalafelajánlások és a tanítón való meditáció (gurujóga).

■ **Bardo:** Szó szerint köztesállapotot jelent. Minden állapot átmeneti, vagy köztes. Általában hat bardóról beszélünk: az élet, az álm, a meditáció, a haladoklás, a tisztafény és az újra testet öltés bardóiról. Nyugaton legtöbbször csak a halál és a következő újraszületés közti állapotra gondolunk, ha a bardóról beszélünk.

■ **Bódhiszattva:** A Nagy Út gyakorlója, aki megfogadja, hogy megment minden lényt a szenvedéstől és a megvilágosodáshoz segíti őket.

■ **Bódhicsitta:** Meg kell értenünk, hogy van szenvedés, és a lények a szenvedés foglyai. Ezután kialakul az az igény, hogy a szenvedéstől szabadítsuk meg a lényeket, s helyette boldogságot adjunk. Maradandó boldogságot adni nem pusztá jótékonykodást jelent, hanem azt, hogy adjuk a dharmát, és hozzásegítjük a lényeket a dharma megértéséhez és alkalmazásához. A bódhicsitta mindent átalakít. Bármit is tegyünk, azzal a szándékkal, hozzáállással kell tennünk, hogy mások javára legyünk vele.

■ **Buddha:** A megvilágosodott tudatállapotot jelöli. A „szang” azt jelenti, hogy teljesen megtisztult (minden fátlyoltól, ami elhomályosítja a tudatot), a „gye” pedig azt, hogy tökéletesen kibontakozott (minden tökéletes tulajdonság és

képesség). Ez utóbbi alatt a félelemnélküliséget, a végtelen örömet, a határtalan együttérzést, a bölcsességet, és minden lény javát szolgáló aktivitást értjük. A mi időnk Buddhája, Sakjamuni, az ebben a világkorszakban megjelenő ezer történelmi buddhából a negyedik. Minden történelmi buddha magas szintű kultúra időszakát nyitja meg, melyben a dharma (a tanítások) ismertté válnak.

■ **Dáka, dákini:** A bölcsesség kifejeződései női és férfi formában, a segítők az úton. A dákini kifejezést nagy női tanítókra és a lámák társnőire is alkalmazzák. Ők segítenek nekünk elérni a megszabadulást, a megvilágosodás szintjét. A dakák főleg a külső akadályokat távolítják el, míg a dákinek fő aktivitása a belső megvalósítás kifejlesztése. Léteznek világi dákák, dákinek, akik különböző szellemi erők birtokosai. Egy bizonyos pontig segítenek, de nem tudnak túlvinni a világi szinten.

■ **Dharna:** Buddha tanításai.

■ **Gompa:** Meditációs terem, ahol a különböző gyakorlatokat együtt, vezetett meditáció keretében tartjuk, vagy mindenki egyénileg a saját gyakorlatát végzi. Itt a meditációhoz szükséges tangkákat, buddhaaspektusokat ábrázoló szobrokat illetve magát az oltárt találjuk.

■ **Gyökérláma:** Az a tanító, akitől a gyakorlásunk szívét képező beavatásokat, tanácsokat kaptuk, és aki megmutatja nekünk tudatunk természetét.

■ **Jidam:** A tökéletes tulajdonságokat megtestesítő buddhaaspektusok. A jidamok maguk az út. Képesek eljuttatni a tökéletesség elérésére törekvő tanítványt a teljes megvilágosodásig. Nem rajtunk kívülálló, melyek kívülről adják meg a megvalósítást, hanem a saját tudatunkban kelnek életre. Nem pusztán buddhaformák, hanem magukban hordozzák a mantrát és a magszótagot is, elválaszthatatlanok egymástól.

■ **Karma:** Ok-okozat. A külső és belső világunkat a tudatunkban elültetett benyomásoktól függően tapasztaljuk, mely benyomásokat mi magunk ültetjük el tetteinkkel, szavainkkal és gondolatainkkal. A karma törvénye erre az ok-okozati összefüggésre világít rá.

■ **Láma:** tibeti eredetű kifejezés, jelentése tanító, a „legfelsőbb anya”. Olyan együttérzéssel viseltetik minden lény iránt, mint egy anya a gyermekéhez. A tanítványait képes irányítani, inspirálni és vezetni az úton.

■ **Mahámudra:** a *mahá* nagyot jelent, a *mudra* jelet vagy pecsétet. Maga a szó a történelmi Buddha egy ígéretéből származik, melyet legközelebbi tanítványainak tett 2500 évvel ezelőtt: „Ennél magasabb szintű tanításokat ne keressetek, mivel ilyenek nem léteznek”.

Magában foglalja az alapot, az utat és a célt. A buddhatermészetben bízva a tapasztaló, a tapasztalat és a tapasztalás elálaszthatatlanságában időzünk, ami által a tudat felismeri önmagát.

(bővebben lásd Láma Ole Nydahl: *A Nagy Pecsét*)

■ **Mandala:** a tibeti szó *tyilkor* szó szerinti fordítása: középpont, és ami körülvesz. Több jelentése van:

- egy buddha erőtere, mely a tér végtelen számú lehetőségéből keletkezik, vagy ennek képi ábrázolása. Tágabb értelemben egy személy vagy csoport erőtere.
- elképzelt, tökéletes világegyetem, melyet a mandalafelajánlások, a négy alapgyakorlat harmadik részének elvégzése során a buddháknak ajánlunk.

MANDALA

- **Mantra:** Egy buddhaaspektus természetes vibrációja. Ahogy kimondjuk, az adott buddha megjelenik. A különböző mantrák a Gyémánt Út-meditációk alapvető részét képezik.

ཀམ་པ་མཁུན་འོ

KARMAPA CSENNO

- **Megszabadulás:** A tudat ürességét felismerve, elérjük a létforgatagtól való megszabadulást. Megszabadulunk minden zavaró érzelemtől. Azonban ez még nem a teljes megvilágosodás állapota, mivel még nincs teljes megértésünk arról, „ahogy a dolgok vannak”.

- **Megvilágosodás:** „ahogy a dolgok vannak”.

- **Menedék:** Olyan értékek, melyekben bízhatunk. Menedéket buddha tudatállapotában, mint célban, a dharmában – vagyis a tanításokban – mint útban, és a szanghában – a gyakorlóknak – mint barátainkban az úton veszünk. E három aspektust a három drágakőnek nevezik. A Gyémánt Úton ezenfelül menedéket veszünk a három gyökérben: a lámában, a jidamokban és a védelmezőkben, akik az áldás, a megvalósítások és a védelem forrásai az úton.

- **Phova:** „A tudatos halál meditációja. Célja, hogy a tudatot a halál pillanatában egy buddha tisztaföldjére juttassuk”.
(idézet: Láma Ole Nydahl)

- **Rinpoce:** (szó szerint: értékes) Tiszteletteljes megszólítás, a magas rangú lámákat illetik vele.

- **Tisztaföld:** A tisztaföldeket megvilágosodott buddhák jelenítik meg. Ezek nem földrajzilag behatárolható helyek, hanem a tudat terei. Emberi lényként is – itt és most – tapasztalhatjuk őket a meditáción keresztül. Azok számára, akik még nem érték el a megszabadulást, az örömteli birodalmat jelenti – a Határtalan Fény Buddhájának tisztaföldjét. A tudatosság eme szintjét bizonyos meditációkat gyakorolva, és erős kívánságokat téve érhetjük el.

■ **Tulku:** Az együttérzés állapota. Olyan lény, aki tudatosan születik újra minden lény javára – olyan erővel rendelkezik, mellyel kibontakoztatja képességeit. Emlékezhetsz előző életeire is. A szó „illúziótestet” jelent, olyan formát, melyet használunk, de nem függünk tőle. A tulkuk legjobb példái a különböző Karmapák.

■ **Védელmező:** A dharmavédელmezők feladata a belső védelem. Segítenek lecsillapítani a zavaró érzelmeket, és felkelteni a belső bölcsességet. A védელmezők rendeltetése, hogy eltávolítsák a mindennapi életben a korábbi karma eredményeképp jelentkező akadályokat. A védელmezők nem mások, mint a mi bölcsességtermészetünk. Amikor felébresztjük a bennünk rejlő bölcsességtermészetet, ez önmagában a védelem, és ez az aktivitás hoz létre mindent.

Kétféle védელmező van: a világi védელmezők, melyek többé-kevésbé olyanok, mint a közönséges érző lények, és a tökéletes bölcsesség- vagy dharmavédელmezők. A megvilágosodottak a bölcsességaspektusok, mint például Mahákala, akinek a lényegisége a nagy együttérzés, ugyanúgy mint Csen-rézignek (Szerető Szemek). Az együttérzés megmutatkozhat békés és haragvó formában egyaránt. Mahákala az együttérzés haragvó kifejeződése. A haragvó szóval a kinézetükre utalunk, az aktivitásukat pedig erőteljesen védელmezőnek írjuk le. Zavaró érzelem nélkül cselekszenek. Amikor a hétköznapi emberek haragosak, mindig ott van az ego, míg a védელmezők úgy haragvóak, hogy egónak nyoma sincs. Bár a relatív szinten általában haragvó formában jelennek meg, békések is lehetnek.

A világi védელmezők általános tevékenysége abban merül ki, hogy védელmezzenek egy adott területet, országot, helyet az ártalmas hatások és problémák ellen. A dharmavédელmezők elsősorban a tanításokat védელmezik, az ő aktivitásuk nem annyira a külső védelemről szól. Megvédenek minket a belső ellenségektől, azaz a zavaró érzelmektől: a ragaszkodástól, az ostobaságtól, a féltékenységtől, a haragtól és a büszkeségtől. Segítenek lecsillapítani és megfékezni ezeket az érzelmeket.

IV. Buddhaformák

Amitábha

Határtalan Fény. A megkülönböztető bölcsesség – a kötődés átalakításának – rubinvörös színű buddhája. Kezeit ölében nyugtatja, ahol egy tálat tart a legmagasabb beteljesülés nektárjával. Tudatának tere az Örömteli tisztaföld (tib. *Devacsén*), ahova csupán erős kívánságokon keresztül bárki újrászülethet. A phova gyakorlat fő formája.

Amitájusz

Határtalan Élet. A hosszú élet és az egészség buddhája. Határtalan Fény (szkr. *Amitábha*) kisugárzása. Testének színe vörös, mint a vére. Meditációs tartásban lévő kezeiben egy vázát tart a hosszú élet nektárjával. A rajta való meditációval meghosszabbíthatjuk életünket.

Csenrézig

Szerető Szemek. Az együttérzés és a nem megkülönböztető, elfogulatlan szeretet buddhája. Fehér, ül, és négy karja van. A jobb felső kezében egy kristálmalát tart, mellyel megszabadítja a lényeket a feltételekhez kötött világból. A két alsó kezében, a szívénél a megvilágosodás ékkövét tartja. A bal külső kezében egy lótvuszvirágot fog, ami motivációja teljes tisztaságát jelzi. Szemei minden lényt látnak. Rajta meditálva, a felszínre hozhatjuk a mindenki ott rejlő tökéletes együttérzést, ami elengedhetetlen a buddhaság eléréséhez.

Dorzsde Csang

Gyémánttartó (szkr. *Vadzsradhara*, tib. *Dordzse Csang*) Az eredendően létező buddha, az igazságállapot megnyilvánulása. Gyémánttartó nem más, mint a mindenkinben ott rejlő megvilágosodás teljesen kibontakozott és nem változó állapota.

Dorzde Szempa

Gyémánt Tudat. Fehér színű meditációs forma, aki minden buddha tisztító erejét egyesíti magában. Jobb kezében dordzsét tart a szívénél, a balban egy csengőt a csípőjénél. Szelíd, békés buddhaspektus, akin meditálva megszabadulhatunk minden negatív tudati benyomástól. Legfőképp a harag, mely a legrombolóbb zavaró érzelm, átalakításáért felelős.

Dukár

Fehér Ernyő egy védelmező női buddha. Spontán jelent meg Buddha fején lévő dudorból. Sok-sok feje, keze és lába van. Az utazások fontos védelmezője.

Fehér Tára

Fehér Megszabadító (tib. *Drölkar*) A hosszú élet és akaraterő női buddhája. Hófehér színű, és hét bölcsességszeggel rendelkezik.

Guru Rinpoce

A Lótusszülött (szkr. *Padmasambhava*, tib. *Pema Dzsungne*). Egy feltehetőleg afgán származású buddhista mester, aki a VIII. században érkezett Tibetbe, hogy a Gyémánt Út-tanításokat megismertesse és terjessze az országban. A jövő generációi számára számos szellemi kincset (tib. *terma*) rejtett el. Személye meghatározó a tibeti buddhizmusban, Buddha maga jósolta meg eljövételét és szerepét.

Gyógyító Buddha

Lápiszlazuli kék színű buddha, aki nem visel ékszereket. Jobb kezében, a nagylelkűség tartásában egy mirobalan növényt fog, ami minden betegség univerzális ellenszere. A bal kezében, amit ölében nyugtat, egy nektárral teli tálat tart. A rajta való meditáció nemcsak a tünetinek tekinthető betegségeken segít, hanem azok alapvető okait, a három tudati mérget – kötődés, ellenszenv, nemtudás – is eltávolítja.

Jese Kandro

Női meditációs forma, aki minden buddha legmagasabb bölcsességét testesíti meg. Vörös színű és táncol. Jobb kezében egy nyúzókést tart, mely-lyel minden kicsinyességet elvág. A bal kezében egy koponyatálat tart, mely a megszabadulás nektárjával teli. A karma kagyü vonal legfontosabb medi-tációs formája, a Legmagasabb Gyönyör (szkr. *Csakraszamvara*) partnernője. Rajta meditálva szert teszünk a legmagasabb bölcsességre (tib. *jese*).

Kálacsakra

A tantrák három csoportja közül a kettősségtől mentes tantra kimagasló tanítása. Buddha 2500 évvel ezelőtt adta meg e tanítást, mely eleinte csak a gyakorlók egymás közti szóbeli átadásával maradt fenn, míg kb. 1000 évvel ezelőtt Kasmír környékén a muzulmán támadások során vált nyilvánossá. Buddha előrelátásából adódóan a Kálacsakra főleg a muzulmán veszéllyel foglalkozik. Egy eljövendő korszakot ír le, amikor a szabadság erői és az iszlám összecsapnak. Ebben az időben Kálacsakra Buddha királyként inkarnálódik, akinek Vaskerék Királya lesz a neve. Egy galaxison túli, Sambala nevű birodalomból jelenik majd meg, és győzelemre segíti a civilizációt. Ezt követően a dharmának 100 jó éve lesz, majd a feltételek romlani kezdenek a következő buddha, Maitréja eljöveteléig.

Mahákála

A karma kagyü vonal fő védelmezője. Kékesfekete, rémisztő kinézetű forma. Az együttérzés erőteljesen védelmező buddhaaktivitását képviseli. Jobb kezében húsvágó bárdot tart, mellyel minden akadályt keresztülvág, a balban egy koponyatálat, melyben az ego éltető vére van. Rendszeresen invokálva őt, eltávolítja a megvilágosodást gátló külső és belső tényezőket.

Maitréja

A jelenlegi világkorszak következő történelmi buddhája, sorrendben az ötödik. Maitréja akkor jelenik meg a Földön, miután a jelenlegi buddha, Sákjamuni tanításai már teljesen feledésbe merültek. Maitréja neve a szanszkrit *maitri* (szeretet) szóból származik, és szeretetteljest jelent.

Manydzsusrí

Az intelligencia és a bölcsesség buddhája. Narancssárga színű. Jobb kezében lángoló kardot tart, mely a bölcsességet jelképezi – ezzel vágja el a nem-tudást és a téves nézeteket. Bal kezében egy lóbuszvirágot fog, amelyen egy könyv fekszik. Ez a Legmagasabb Bölcsesség könyve. Formáját elképzelve, mantráját ismételve növelhetjük intelligenciánkat, bölcsességünket.

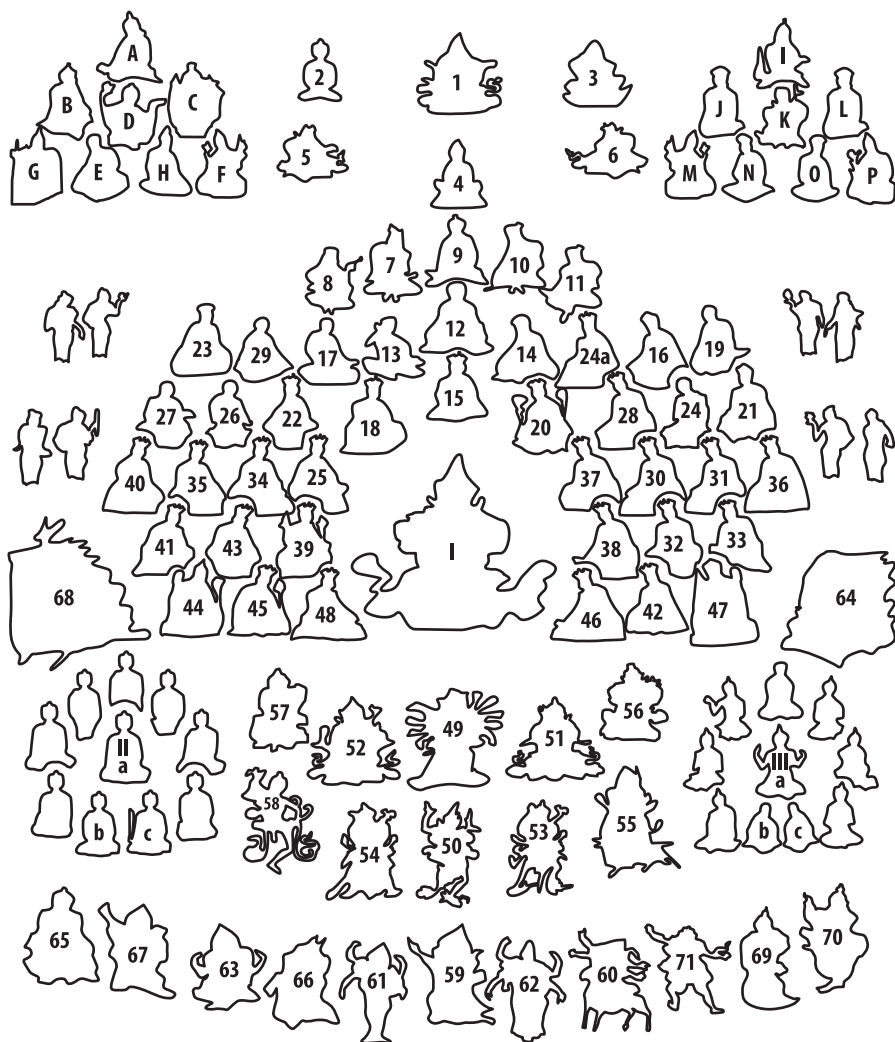

Menedékfa

A karma kagyü menedékfa egyaránt ábrázolja a Három Drágaságot (Buddha, tanítások, gyakorlók közössége), amiben minden buddhista menedéket vesz, és a Három Gyökeret (láma, buddhaaspektusok, védelmezők), akikben a Gyémánt Utat gyakorlók vesznek menedéket. A menedékfa kitűnő támasza az alapgyakorlatok (tib. *ngöndro*) első részének, a leborulásoknak, a büszkeség egyik legkiválóbb ellenszerének.

A kagyüpa menedékfa

Lámák

- 1 Jum Csenmo – „A Végtelen Bölcsesség”
- 2 Kuntu Szangpo – Szamanthabadra
- 3 Dordzse Szempa – Vadzsraszattva
- 4 Dordzse Cshang – Vadzsradhara
- 5 Tilopa
- 6 Naropa
- 7 Lodrö Rincsen
- 8 Szaraha
- 9 Nagardzsuna
- 10 Shavaripa
- 11 Metripa
- 12 Marpa
- 13 Milarepa
- 14 Duszurn Tyenpa (I. Karmapa)
- 16 Drogön Recsen
- 17 Porndrapa
- 18 Karma Paksi (II. Karmapa)
- 19 Orgyenpa
- 20 Randzsung Dordzse (III. Karmapa)
- 21 Jungtönpa
- 22 Ralpe Dordzse (IV. Karmapa)
- 23 Kacsö Vangpo (II. Sarmapa)
- 24a Desin Sekpa (V. Karmapa)
- 24b Rigpe Raltri – Ratna Bhadra
- 25 Tonga Tönden (VI. Karmapa)
- 26 Dzsampel Szangpo
- 27 Paldzsor Töndrup (I. Gyalcap Rinpoce)
- 28 Csö Drak Gyamco (VII. Karmapa)
- 29 Tasi Paldzsor (III. Szitu Rinpoce)
- 30 Mityö Dordsze (VIII. Karmapa)
- 31 Kacsö Jenla (V. Samarpa)
- 32 Vangcsuk Dordzse (IX. Karmapa)
- 33 Csötyi Vangcsuk (VI. Samarpa)
- 34 Csöjin Dordzse (X. Karmapa)
- 35 Jese Nyíngpo (VII. Sarmapa)
- 36 Jese Dordzse (XI. Karmapa)
- 37 Csötyi Töndrup (VIII. Samarpa)
- 38 Dzsangcsuk Dordzse (XII. Karmapa)
- 39 Csötyi Dzsungne (VIII. Szitu Rinpoce)
- 40 Dudul Dordzse (XIII. Karmapa)
- 41 Csödrupe Gyamco (X. Samarpa)
- 42 Perna Nyíngdzse Vangpo (IX. Szitu Rinpoce)
- 43 Tekcsö Dordzse (XII. Karmapa)
- 44 Lodrö Taje (I. Dzsamgön Kongtrul Rinpoce)
- 45 Katyab Dordzse (XV. Karmapa)
- 46 PemaVangcsö Gyalpo (XI. Szitu Rinpoce)
- 47 Tyence Özer (II. Dzsamgön Kongtrul Rinpoce)
- 48 Rangdzsung Rigpe Dordzse (XVI. Karmapa)

Jidamok

- 49 Korlo Demcsok – Csakraszamvara
- 50 Dordzse Pamo – Vadzsra Varahi
- 51 Sang Va Dupa – Guja Szamadzsza
- 52 Gyalva Gyamco – Vörös Csenrezi
- 53 Dütyi Korlo – Kalacsakra
- 54 Tyepa Dordzse – Hevadzsra
- 55 Dordzse Dzsikdzse – Vadzsra Bhairava
- 56 Dölkar – Fehér Tara
- 57 Döldzsang – Zöld Tara
- 58 Macsik Labdrön
- I Dordzse Csang – a Gyökérláma
- II a) Buddha Sakjamuni a többi Buddha között
- b) Amitabha
- c) Szangye Menla – Orvosbuddha
- III Nyolc nagy bodhiszattva: Csenrezi (középen), Vadzsrapani, Mandzsusri, stb.
- b) Ö Szung
- c) Dra Csen Dzin

Védelmezők, dákák és dakinik

- 59 Mahakala
- 60 Rangdzsungma Palden Lhamo
- 61 Mahakala Csadrukpa
- 62 Gon Kar – Fehér Mahakala
- 63 Mahakala Csapipa
- 64 Duszölma
- 65 Namtösze
- 66 Dam Csen
- 67 Sin Gon
- 68 Csing Tyong Jab Jum
- 69 Kar Nak
- 70 Ceringma
- 71 Ekadzati

Más hagyományok lámái

- A Guru Rinpoce – Padmaszambhava
- B Kempo Bodhiszattva
- C Gyalpo Triszong Decen
- D Padampa Szangye
- E Kunga Nyíngpo
- F Longcsen Rabdzsam
- G Lobzang Traupa – Congkapa
- H Dölpopa
- I Dzsovo Dzse – Atisa
- J Tyobpa Dzsingten Szöngon
- K Langdzse Repa
- L Pagmo Drugpa
- M Dzsamjang Tyence
- N Szartong Csögam
- O Trung Marszer (Trungpa Rinpoce)
- P Khjungpo Neldzso

Sákjamuni Buddha

Sákjamuni, a „Sákják Bölcsé” a történelmi buddha. A 2550 éve született szellemi tanító, aki megmutatta, hogyan érhetjük el az emberi tökéletességet: amikor félelemnélküliek vagyunk, állandó, spontán örömet érzünk és aktív együttérzést fejezünk ki. Azaz, hogyan hozhatjuk felszínre a mindenkiben ott rejlő tökéletes kvalitásokat.

A hagyományos háromrészes szerzetesi ruhát viseli. Jobb kezével a földet érinti („...a Föld a tanúm, hogy elértem a megvilágosodást”), a bal kezét a meditáció tartásában az ölében nyugtatja.

Zöld Tára

Zöld Megszabadító (tib. *Drölma*) minden buddha együttérzésének női megtestesülése. A különböző veszélyektől, félelmektől és szenvedéstől véd meg, segít kívánságaink valóra váltásában.

V. Szimbólumok

■ Áldózsínór

Használatának a fő oka, hogy az embereket kapcsolatba tudják hozni a buddhák erőtereivel. A csomó buddha háza, és miközben visljük, buddha erőtere körbevesz, így erős védelem alatt állunk. (bővebben lásd: Egy jógi 110 válasza) tanítói Nárópa és Maitripa voltak. Ő volt a kagyü hagyomány első tibeti vonaltartója és egyben Milarépa tanítója. A kagyü vonal világi és jógi átadásait gyakran nevezik Marpa-kagyünek.

■ **Buddhaszobor**

Általában öntött vagy faragott buddhaaspektust ábrázoló tárgy. Célja túl azon, hogy egy jó esztétikai élményt nyújt ha pontosan, alaposan van elkészítve, segíteni a meditációt. A buddhaszobrok készítése nagyfokú precizitást, és legfőképp sok meditációt igényel az adott buddhaformán.

Az öntött szobrokat általában üregesen készítik el a mesterek, hogy később a többszáz éves hagyományoknak megfelelően meg lehessen őket tölteni. Ilyenkor a szobrokba mantratekercesek, féldrágakövek, arany-ezüst darabok, szárított virágok, illatanyagok és ereklyék kerülnek. Az így megtöltött szobrok a töltés végén válnak igazán „élővé”. A szobrok töltését nem szabad egyénileg otthon végezni, ezt csak a láma által meghatalmazott emberek végezhetik.

■ Csengő

A női lényegiség, a bölcsesség és a tér jelképe. Csengése a buddhista tanításokat, a dharma hangját szimbolizálja, meghívja a buddhákat, és felébreszti a tudat tisztaságát. A gyakorlatban a csengőt a bal kézben tartják. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 11.szám)

■ Dordzse

Mint rituális tárgy a férfi princípiumot képviseli – az együttérzést és az örömet. A dordzse jelentése a kövek ura, a gyémánt. A Gyémánt Úton a megvilágosodott tudat elpusztíthatatlanságát jelképezi a gyémánt. A dordzse minden részlete szimbolikus jelentést hordoz.

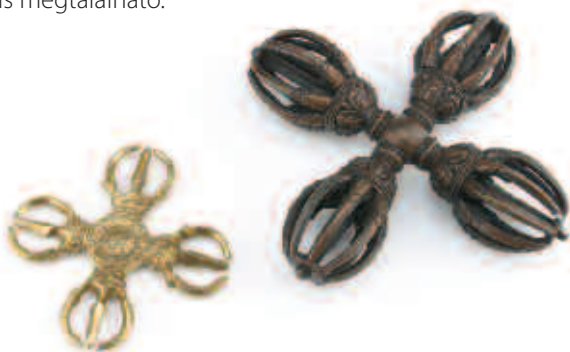
A tibeti buddhizmusban leggyakrabban az ötágút használják, melynek közepén egy egyenes oszlop van, melyet négy-négy hajlított küllő vesz körül. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 12.szám)

■ **Dupla dordzse**

A dupla dordzse vagy gyémántjogar kereszt jelképezi a tökéletes, spontán buddhaaktivitást minden lény javára. A két dordzse együtt a tökéletes elpusztíthatatlanságot jelenti. Dupla dordzse díszíti Karmapa Fekete Koronáját, és minden Buddha aktivitásának kifejezése mellett mutatja az abszolútum jelenlétét mind a négy égtáj irányában. Egyúttal képviseli az öt djani buddhát és családjaikat (pl. Amitábha).

A küllők száma több jelentéssel is bír (lásd dordzse leírása). Egyes beavatásoknál vagy meditációknál egy áthatolhatatlan dupla dordzse fal tartja távol a negatív befolyásokat. A dupla dordzse szinte mindegyik szobor talapzatának alján is megtalálható.

■ **Fekete Korona**

A Karmapák jelképe. A Fekete Korona története messzire nyúlik a múltba. Csenrézig-t női buddhák ajándékozták meg e koronával, melyet a saját hajukból készítettek. Gyalva Karmapa Szerető Szemek egyik kifejeződése, és ennek a Fekete Koronának a birtokosa. Az V. Karmapa kapta Tai Ming Csen kínai császártól. A korona látványa önmagában egy életen belüli megszabadulást eredményez. Folyamatosan a feje felett van, de csak a magas szellemi szinten lévő gyakorlók számára látható. A Fekete Korona-szertartásokon használt korona ennek a pontos fizikai mása, amit a Karmapák arra használnak, hogy megvilágosodott tudatállapotuk áldását adják. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 15.szám)

■ **Gao**

Fémből készült ereklyetartó, melyet nyakba akasztva, mint egy láncot, a szív fölött hordjuk. Benne különböző ereklyéket tartunk, melyek a karmapáktól, bódhisattváktól vagy egyéb megvalósított személyektől, lényektől származnak. Ezeken kívül még esetleg Karmapa pirulát, mantraszótagot is rakhatunk bele. Az ereklyék csomagolását fontos évente cserélni, frissíteni, hogy sokáig megőrizhessük eredeti, jó állapotukat.

A gaot egy amuletthez hasonlóan ékszerként a szív szintjénél viselik, így a benne rejlő erő átáramlik annak viselőjébe.

■ **Kapala**

A kapalát hagyományosan az emberi koponya felső részéből készítik. A koponyatálat a bölcsességet jelölő bal kéz tartja a buddhaformáknál. A tál tartalma általában az ego vére, vagy egyébek mellett az öt különböző hús nedvének keveréke is lehet. A koponyatál az abszolút bölcsességet szimbolizálja, amely túllép a koncepciókhoz való kötődésen. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 14.szám)

Gyémánt Út logo

A tűzkör embléma 1997 szerencsét ígérő februárjában született meg. A tűz a felébredt együttérzésre utal. A Nap és a Hold szimbolizálják a női és a férfi energiákat, a teret és az örömet, a tibeti Kha betű pedig Karmapát. Lopön Csecsu rinpocse döntése alapján a hold fehér, a nap sárga, a Kha pedig vörös színű.

A bölcsességtűz lángnyelvei ugyanabba az irányba mutatnak, mint a női és férfi védelmezők szívközpontjának mozgása. Az elkövetkező évek feladataihoz és konfliktusaihoz szükségünk van az itt látható, kifelé irányuló jobb-kanyar erőteljességére.

Katak

Ha tanítóinkkal találkozunk vagy beavatást kapunk, a tiszteletünk és köszönetünk jeleként felajánlásképp nyújtjuk át e fehér sálát.

■ Mála

A mála a meditáció gyakorlásánál használatos számláló eszköz. Általában 108 szemből és egy végső, nagyobb szemből áll, melyet guruszemnek is neveznek. Gyakran láthatunk olyan malákat, amelyek további három, a többitől eltérő szemet is tartalmaznak. Ezek négy, egyenként 27 szemnyi részre osztják a málát. A 108 szem jelképezi a száz békés és erőteljesen védelmező aspektust a közteslétben (tib. *bardo*), valamint a nyolcféle tudatosságot. A guruszem testesíti meg a megvilágosodást.

Hagyományosan, a meditáció során hüvelykujjunkkal mozgatjuk a szemeket. Ily módon mantránként egy-egy szemet pörgetünk át a mutatóujjon vagy gyűrűsujjon. Amikor a guruszemhez érünk, új kört kezdve, megfordítjuk a málát a másik irányba. Ez annak a jelképe, hogy a bódhiszattva mindig megfordul, amikor eléri a megvilágosodást, és visszatér a feltételekhez kötött világba, hogy hasznára legyen minden lénynek, a megvilágosodáshoz vezetve őket.

A tangkákon a málát gyakran a jobb kézben tartják a buddhaaspektusok, mert a jobb kéz az aktivitást, a módszereket jelképezi. Lényeges, hogy a gyakorláshoz használt málát megáldassuk egy lámával. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 15.szám)

■ Oltár

Hagyományos formában az oltár a teljes menedéket reprezentálja. Tanítóink instrukcióit követve minél egyszerűbb, letisztultabb oltárt készítünk a gompában, vagy ott, ahol meditálunk. Így középre kerül a történelmi Buddhát vagy a vonaltartóinkat – Karmapát, Samarpát ábrázoló buddhaszobor vagy kép. Ha szemben állunk az oltárral, tőle balra helyezhetünk el a menedékfának megfelelően egy buddhát, pl. Gyógyító Buddhát ábrázoló szobrot vagy képet. Szintén a fő buddhaformához viszonyítva, jobbra a bódhiszattvák bármelyikét ábrázoló, pl Csenrézig-szobor, kép kerül. Mindannyiuk alá pedig a bölcsesség-védelmezőket helyezzük, leginkább Mahákálát, a vonalunk fő védelmezőjét.

Az oltáron helyet kaphat még a három fő szimbólumunk, a dordzse, a csengő és a purba.

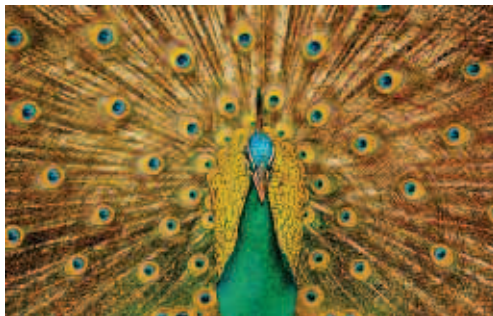
Az oltárt minden tradicionális és modern nyugati gompában egyaránt megtaláljuk, mint a Buddhát, a tanításokat, a szanghát, a védelmezőket és a lámát kifejező középpontot.

Ha otthonunkban készítünk oltárt, folyamatosan emlékeztetjük magunkat a dharmára és megerősítjük a tudatba elültetett jó benyomásokat.

■ A páva

A Gyémánt Út jelképe. Táplálékával mérgező anyagokat vesz magához, majd ezek átalakításával hozza létre tollainak csillogó színét. A Gyémánt Úton a zavaró érzelmek átalakításával valósítjuk meg az öt buddha bölcsességét.

■ Purba

A háromélű tör az erőteljesen védelmező Vadzsrakilájához (tib. *Dordzse Purba*, magy. Gyémánt Tör) kapcsolódik, és egyben jelképezi őt. Ily módon egyike azoknak a rituális eszközöknek, amelyek egy buddhaaspektust képviselnek. A purbát arra használják, hogy mintegy „földhöz szegezzék” a zavaró erőket. Guru Rinpocse ennek segítségével fékezte meg azokat a lényeket, akik kezdetben gátolni próbálták a dharma elterjedését, de aztán minden erejüket a tanítások védelmezésének szentelték.

A purba a legtöbb esetben fémből, néha fából vagy csontból készül. A három él a három elemi zavaró érzelem – a harag, a ragaszkodás és a nemtudás – legyőzését, valamint a három idő – a múlt, jelen és jövő – feletti uralmat jelenti. A háromszögletű forma a tüzelemet és az erőteljesen védelmező energiát szimbolizálja. A penge gyakran egy Makara, azaz egy tengeri szörny fejéből nő ki, aki az erőt jelképezi. A purba markolata általában dordzse formájú. (bővebben lásd: Buddhizmus ma 13.szám)

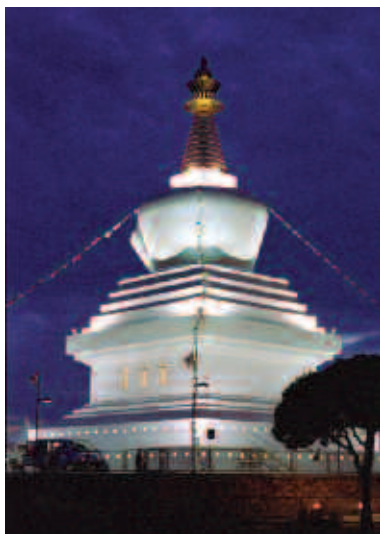
■ A sztupa vagy caitya

„Egy sztupa az egész világ javát szolgálja. A szél elviszi áldását minden lénynek és rengeteg negativitástól szabadít meg. Aki sztúpát emel a dharmának és a buddhának, biztosan eléri a megvilágosodást. Nagy haszonnal bír részt venni az építésben – aki ezt teszi, az a bölcsesség magvait ülteti el tudatában.” Lopön Csecsu rinpocse

Az ereklye sztupa Buddha tudatának jelképe és az ő ereklyéit tartalmazza. A szanszkrit caitya szó jelentése halotti emlékmű, a sztupa szó jelentése haj konty vagy hajból készült fésű. Majtréja jellegzetes ismertetőjele egy kis sztupa formájú korona, melynek tetején egy kis megvilágosodás sztupa áll.

A sztupák egy négyszögletű trónon vagy talapzaton állnak, melynek több lépcsőfoka van – ez az oroszlántrón. E felett magasodik egy félgömb alakú kupola, melynek belsejében egy négyszögletű ereklyekamra található. A sztupa csúcsát egy, akár 13 gyűrűből álló „gyűrű ernyő” alkotja, melyek tetején egy lótuszernyő, egy hold, egy napkorong és egy kialvó lángcsóva látható. Tibetben nyolcféle sztupa terjedt el, amelyek Buddha életének nyolc meghatározó eseményét idézik:

1. Egymásón álló lótuszok sztupa – Buddha születése után 7 lépést tett a négy égtáj felé. Minden lépése helyén egy-egy lótusz sarjadt ki.
2. Megvilágosodás vagy a Mara feletti győzelem sztupa – Buddha Bodhi Gaya-ban a Bodhi fa alatt ülve legyőzte Marát és elérte a megvilágosodást.
3. A négy ajtó vagy kapu sztupa – A Varanasi melletti Sarnathban forgatta meg Buddha először a dharma kerekét.
4. Csoda sztupa – Buddha a Shravasti melletti Jetavana ligetben csodálatos győzelmet aratott a nem buddhisták (Tirthika) felett.
5. Alászállás az istenek világába sztupa – Buddha egy nyarat töltött a mennyei Tushita birodalomban, ahol tanításokat adott oda született édesanyjának, majd elhagyva ezt a birodalmat Sankasya városában jelent meg.

6. Kibékülés sztupa – A Rajgir melletti Veluvana bambuszligetben Buddha kibékítette egymással a két részre szakadt szanghát.
7. Tökéletes győzelem sztupa – Buddha nyolcvan éves korában Vaisali-ban három hónappal meghosszabbította az életét.
8. Párinirvána sztupa – Buddha Kushinagar városában két Sal fa között leheveredve hagyta el a testét.

Mi, buddhisták a személyes szinten túli, minden lény javára tett jókívánságaikat a sztúpa előtt mondjuk el, és a tisztelet kifejezéséként az óramutató járásának megfelelő irányban körbejárjuk, mantrákat recitálva.

■ **Tangka**

Tibeti tekercsképek. A buddhista tanításokat és a meditációt elősegítő festmények.

A III-IV. századtól ismerünk tekercsképeket. Tibetben a X-XI. századtól, amikor a tan általánossá vált, a tangkák is megjelentek. A történelmi Sákjamuni Buddhát és életét, bódiszattvákat és életüket, jidámokat, dakákat, dákiniket, védelmezőket, mandalákat, megvalósított mestereket, valamint a XVIII. századtól Tibet kulturális és társadalmi életét bemutató képeket ábrázolnak.

A tangkák születése:

Nagy tapasztalattal és tudással rendelkező gyakorló mesterek tudatában megjelenő képeket próbáltak először rajz formájában rögzíteni. Előfordult, hogy a mester maga festette meg a látomásait, tapasztalatait, vagy az instrukciói nyomán egy festő készítette el a képet. Ebből alakult ki emberöltők alatt az a szigorú ikonográfia, ami a mai tangkákat jellemzi.

Ez a kiadvány azért jött létre, hogy segítséget nyújtson a buddhizmussal ismerkedőknek, vagy a már meglévő gyakorlóknak rövid, átfogó leírásaival egy-egy buddhaformáról, buddhista szimbólumról és a tanítóinkról.

A benne lévő információk egyszerű megfogalmazása lehetővé teszi a barátok, családtagok számára is a közelebbi ismeretséget a dharmával.

A Dharma Kalauz további nem titkolt célja, hogy bemutassa a magyarországi karma kagyü Gyémánt Út buddhista központok dharma shopjaiban található buddhista tárgyakat, meditációs eszközöket, buddhaszobrokat és tangkákat.